

ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΤΠΕ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Χρήση και Υποστήριξη Κοινοτήτων Πρακτικής και Μάθησης

Νικόλαος Μπαλκίζας
Med in ICT in Education

ΚΣΕ 5° Δ.Σ. Γλυφάδας

Άξονες συζήτησης

- Κοινότητες Πρακτικής
 - Χαρακτηριστικά κοινοτήτων
- Κοινότητες Μάθησης
 - Κοινότητες Μάθησης & Θεωρίες Μάθησης
 - Λειτουργία Κοινοτήτων μάθησης
 - Εργαλεία Κοινοτήτων μάθησης
- Ηλεκτρονικές Κοινότητες Μάθησης (ΗΚΜ)
 - Εργαλεία ΗΚΜ
 - Συστήματα Υποστήριξης ΗΚΜ
 - Πρότυπα ΗΚΜ

Εισαγωγή

Είναι φυσιολογικό να νιώθουμε έλξη προς μέσα που μας βοηθούν να επικοινωνήσουμε και να σχηματίσουμε κοινότητες γιατί στην πραγματικότητα αυτό μας κάνει πιο ανθρώπινους. Η επικοινωνία μέσω υπολογιστών είναι ένα μέσο που συμπεριλαμβάνεται σε αυτά που ενδυνάμει δημιουργούν κοινότητες, εν προκειμένω τις ηλεκτρονικές Κοινότητες.

Harasim (1989) & Hiltz, Teles και Turoff (1996)

(Μεταφορά από Φραγκάκη Μ., 2007)

Κοινότητες Πρακτικής

- ❑ Είναι ομάδες ανθρώπων που συμμετέχουν σε μια διαδικασία συλλογικής εκμάθησης.
- ❑ Μοιράζονται ένα ενδιαφέρον, ένα πάθος για κάτι και αλληλεπιδρούν για να μάθουν καλύτερα για αυτό.

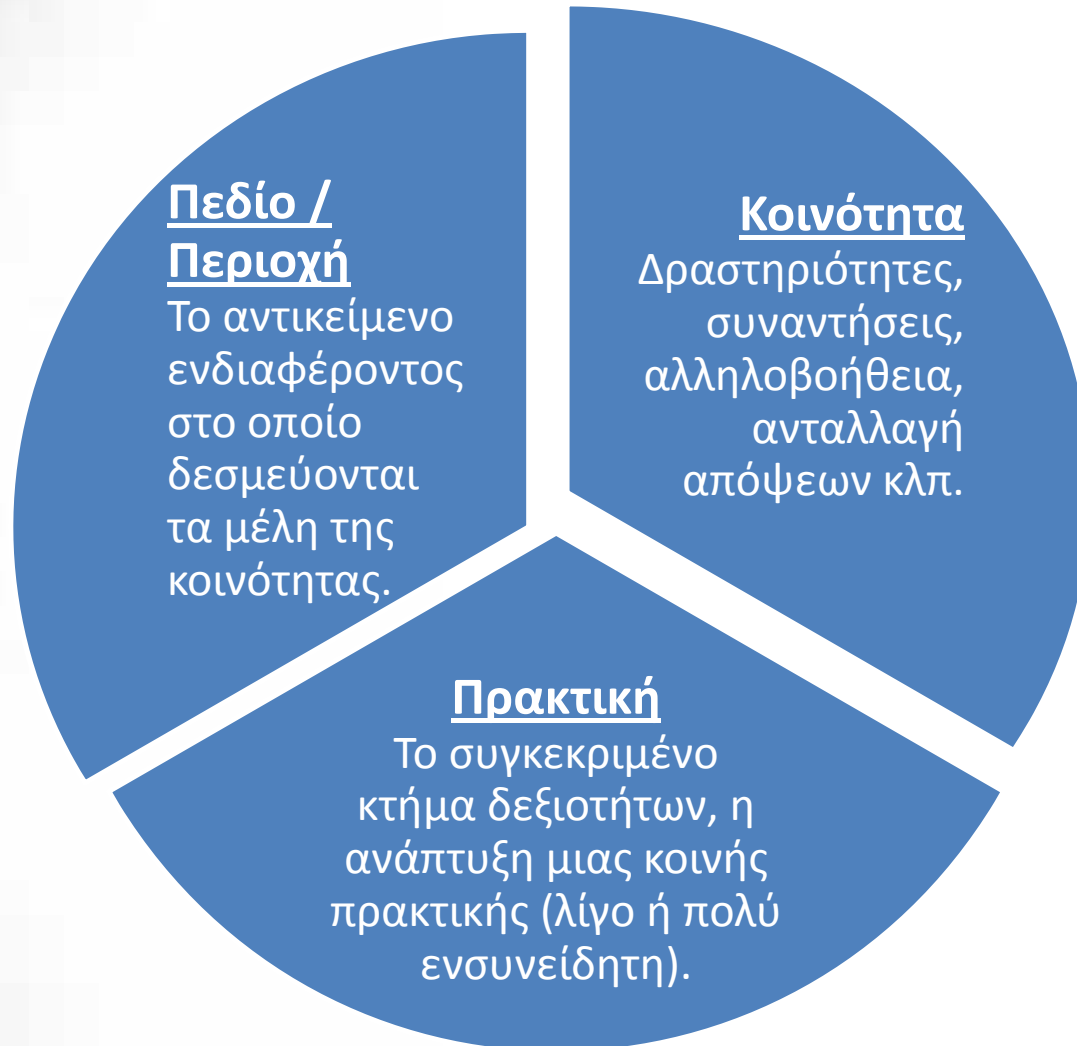
πχ: - μια φυλή που μαθαίνει να επιζεί,

- - μια ζώνη των καλλιτεχνών που επιδιώκουν τις νέες μορφές έκφρασης,
- - μια ομάδα μηχανικών που εργάζονται στα παρόμοια προβλήματα,
- - clique των μαθητών που καθορίζουν την ταυτότητά τους στο σχολείο,
- - ένα δίκτυο των χειρούργων που ερευνούν τις νέες τεχνικές.

Το κίνητρο σχηματισμού μιας κοινότητας

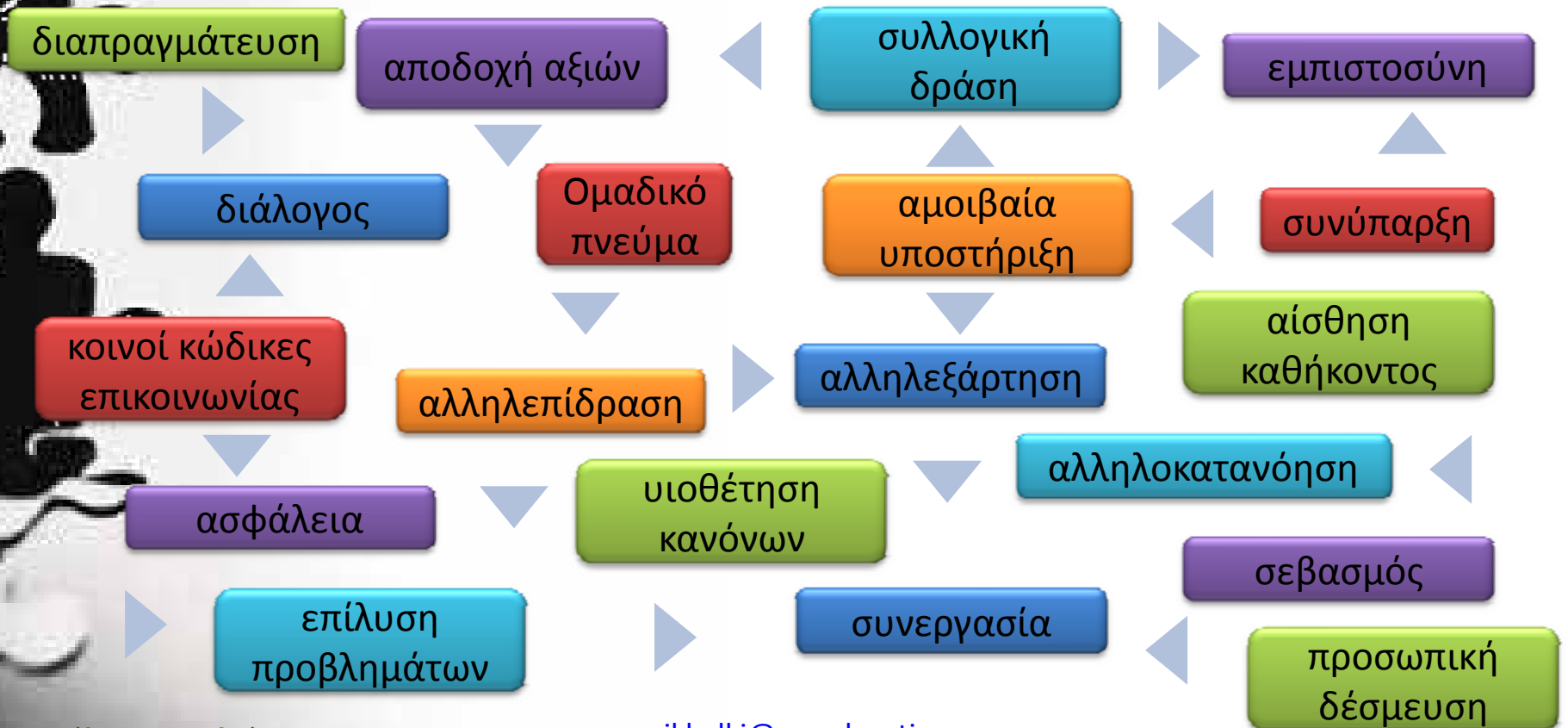
ΔΕΝ είναι απαραίτητα η μάθηση.

Χαρακτηριστικά Κοινοτήτων

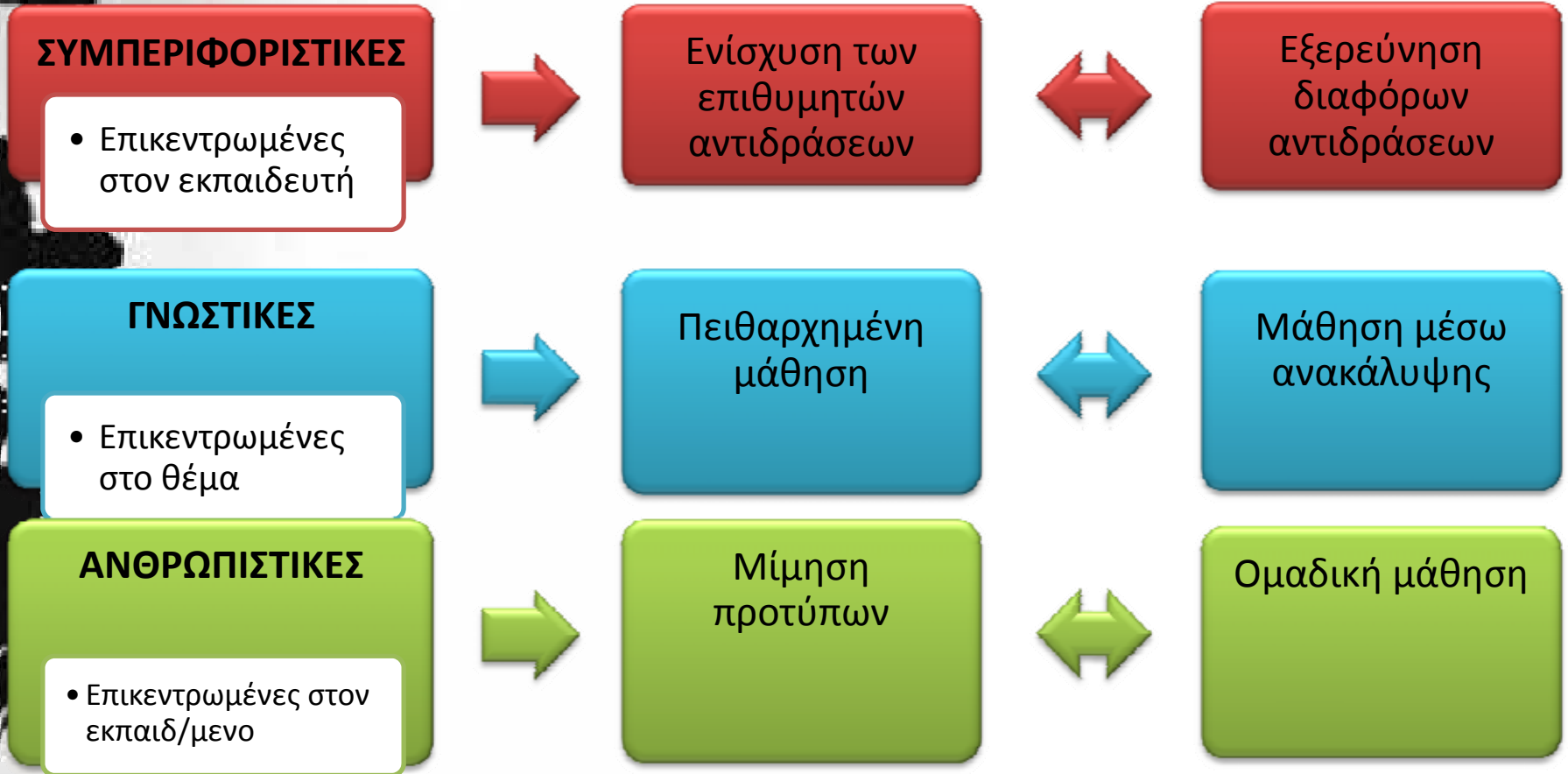

Κοινότητες Μάθησης

Κοινότητα Μάθησης = Σύνολο προσώπων που παραμένουν “μαζί” για αρκετό χρόνο και έχουν σχηματίσει κοινούς κώδικες, αξίες, συνήθειες, συμβάσεις κλπ με στόχο τη μάθηση.

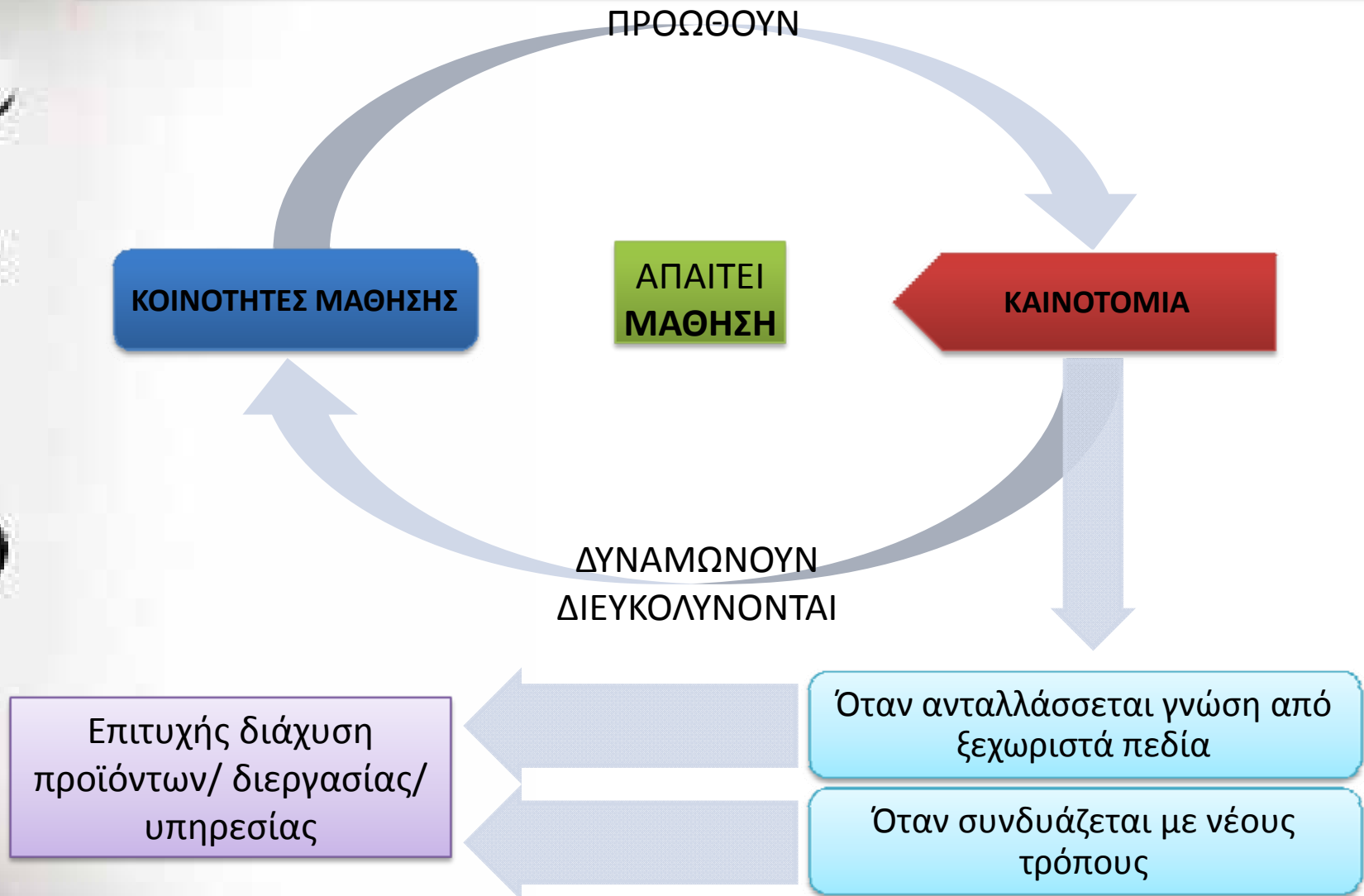

Κοινότητες Μάθησης & Θεωρίες Μάθησης

Οι Κοινότητες Μάθησης στηρίζονται κυρίως στις ανθρωπιστικές αλλά παίρνουν στοιχεία από όλες.

Λειτουργία των Κοινοτήτων Μάθησης

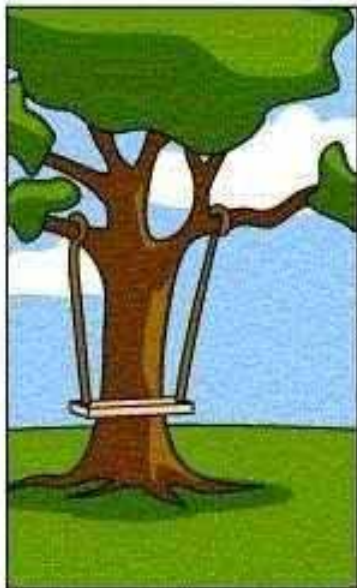

Εργαλεία των Κοινοτήτων Μάθησης

- On line ασύγχρονη συζήτηση (forum)
- Σύγχρονη συζήτηση της ομάδας-Τηλεφωνική διάσκεψη
- Σύγχρονη συζήτηση της ομάδας- On line συζήτηση βασισμένη σε κείμενο
- Σύγχρονη συζήτηση της ομάδας- video/phone conference, synchronous chat, desktop sharing applications
- Σύγχρονη συζήτηση- Κινητό τηλέφωνο
- Συναντήσεις πρόσωπο με πρόσωπο: Οι ασύγχρονες on line συζητήσεις είναι ουσιαστικά η προετοιμασία για τις συναντήσεις αλλά και για την συνέχεια των θεμάτων που τίθενται εκεί

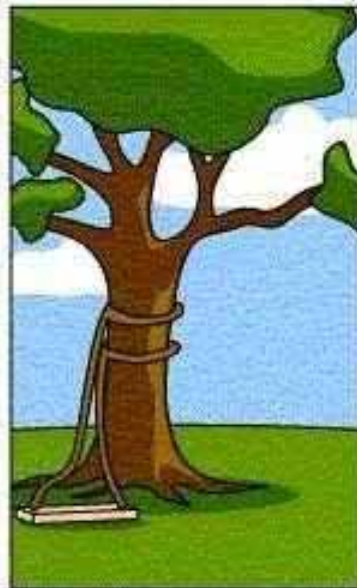
Τι ζήτησε ο πελάτης

Πώς το κατάλαβε ο υπεύθυνος του προγράμματος

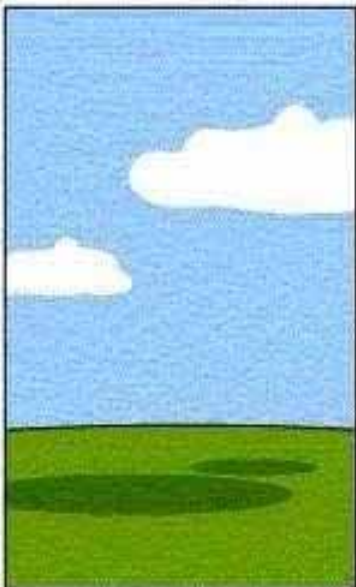
Πώς το σχεδίασε ο αναλυτής

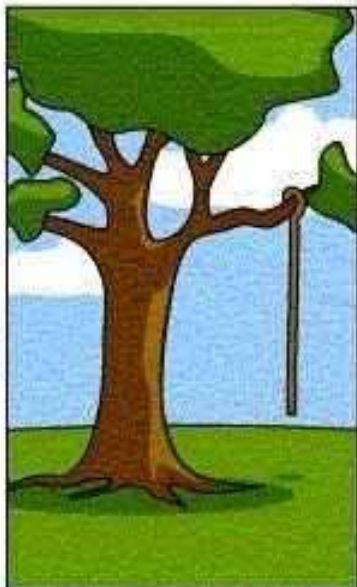
Πώς το έγραψε ο προγραμματιστής

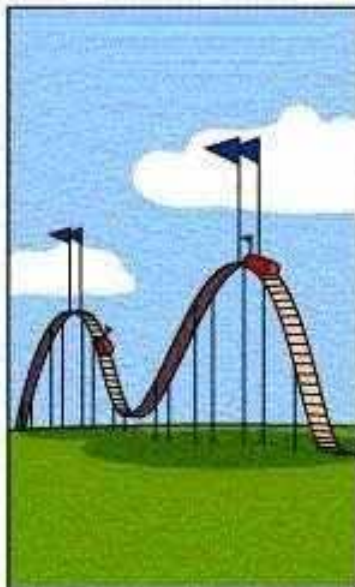
Πώς το περιέγραψε ο επιχ/κός σύμβουλος

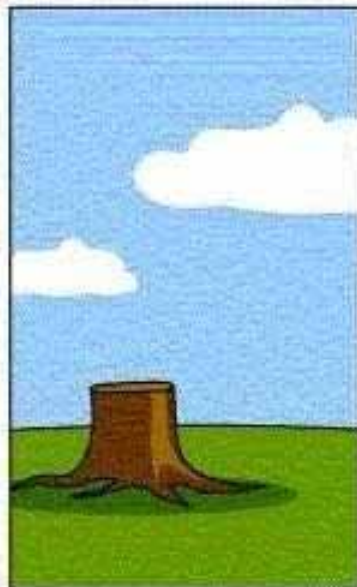
Πώς τεκμηριώθηκε από το πρόγραμμα

Ποιες διαδικασίες εγκαταστάθηκαν

Τι πήρε ο πελάτης

Πώς υποστηρίχθηκε

Τι πραγματικά χρειαζόταν ο πελάτης

Ηλεκτρονικές Κοινότητες Μάθησης (ΗΚΜ)

- ❑ Οι Κοινότητες Μάθησης (ΚΜ) αποτελούν στην ουσία μαθησιακά περιβάλλοντα στα οποία οι συμμετέχοντες (μαθητές ή χρήστες, εκπαιδευτές ή συντονιστές) μπορούν να συνευρίσκονται, να επικοινωνούν, να θέτουν στόχους, να συνεργάζονται και τελικά να μαθαίνουν.
- ❑ Όταν μια ΚΜ βασίζεται στην τεχνολογία για την επικοινωνία των χρηστών και ειδικότερα στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) και το διαδίκτυο, μπορεί να χαρακτηριστεί ηλεκτρονική Κοινότητα Μάθησης (ΗΚΜ).

Εργαλεία της ΗΚΜ

- Βασικές υπηρεσίες **επικοινωνίας** (τα κλασικά: *email, ftp, forum* ή *news, chat, videoconference*, κλπ.)
- Υπηρεσίες **διαχείρισης του μαθήματος** (όπως δυνατότητα συντονισμού - *moderation*, καταγραφή ενεργειών σχετικών με το μάθημα, βαθμολόγιο, παρακολούθηση της πορείας των εργασιών, εργαλεία παρατήρησης, ημερολόγιο μαθήματος, πίνακες ανακοινώσεων, κλπ.)
- Υπηρεσίες **διαχείρισης του συστήματος** (όπως διαχείριση χρηστών, κοινόχρηστων πόρων, προχωρημένα θέματα ασφάλειας, κλπ.)
- Υπηρεσίες και **εργαλεία διαχείρισης της γνώσης** (όπως η ύπαρξη μιας *Βάσης Εγγράφων* ή *Βάσης Γνώσης*, διαχείριση αυτής, προσθήκη και ενημέρωση της ύλης των μαθημάτων που δίνονται, online εργαλεία αναζήτησης στη *Βάση* και στο *διαδίκτυο*, κλπ.)

Συστήματα υποστήριξης της ΗΚΜ

- **Με Πλατφόρμες Λογισμικού**
- **Χωρίς Πλατφόρμες Λογισμικού**
- «ανοιχτές», δηλαδή προσβάσιμες από ευρύ κοινό, χωρίς σαφώς διατυπωμένους μαθησιακούς στόχους και περιεχόμενο που λειτουργούν περισσότερο ως ένας τόπος συνάντησης και ανταλλαγής απόψεων, ως μια διαρκής αλλά χαλαρή υποστηρικτική δομή για τα μέλη της.
- *Netmeeting* ή άλλα προγράμματα που υποστηρίζουν *videoconference*, το *Ichat* ή άλλα προγράμματα σύγχρονης επικοινωνίας, το *Virtual Meeting*, το *Lotus Notes*, ακόμη και λογισμικά διαχείρισης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ασύγχρονης συζήτησης (όπως τα *Outlook*, *Outlook Express*, *Eudora*, κλπ).
- *Wikis*: Ολόκληρη κατηγορία συστημάτων που βασίζονται στη συνεργατική κατασκευή υπερκειμένων και ιστοσελίδων (*collaborative hypertexts*).
- *E-Class*, *Moodle*: Βασίζονται στη φιλοσοφία λογισμικού ανοιχτού κώδικα.

Πρότυπα ΗΚΜ

- Το πρότυπο (μοντέλο εφαρμογής) συμμετοχής και αλληλεπίδρασης των εκπαιδευόμενων.
- Blended Learning: συνδυασμός υπηρεσιών σύγχρονης & ασύγχρονης μετάδοσης.
- Hybrid Learning: συνδυασμός πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία (face-to face) & μαθησιακού περιβάλλοντος στο διαδίκτυο (web based learning).

Βιβλιογραφία

- ❑ **Δαγδιλέλης, Β., & άλ., (2008)**, *Επιμορφωτικό Υλικό για την Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών στα Κέντρα Στήριξης Επιμόρφωσης*. Τεύχος 1, Γενικό Μέρος, (σελ. 131-161). Πάτρα: ΕΑΙΤΥ.
- ❑ **Κόμης, Β., (2004)**, *Εισαγωγή στις Εκπαιδευτικές Εφαρμογές των ΤΠΕ*, (σελ. 207-216). Αθήνα: Εκδ. Νέων Τεχνολογιών.
- ❑ **Μακρή-Μπότσαρη, Ε., & Ψυχάρης, Σ., (2007)**, *Επιμορφωτικό Υλικό Γενικού Μέρους του Προγράμματος Σπουδών για την Εκπαίδευση των Επιμορφωτών. ΤΠΕ και θεωρίες μάθησης - Οι ΤΠΕ ως καινοτόμος δράση*, (σελ. 73-75). Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- ❑ **Μυλωνάκου, Η., (2008)**, *Σημειώσεις Επιμόρφωσης στα ΠΑΚΕ*. ΠΑΚΕ Αθήνας.
- ❑ **Ράπτης, Α., & Ράπτη, Α., (2007)**, *Μάθηση και Διδασκαλία στην Εποχή της Πληροφορίας: Ολική Προσέγγιση*. Τόμος Α', (σελ. 156-168). Αθήνα: Αριστοτέλης Ράπτης.
- ❑ **Σολομωνίδου, Χ., (2006)**, *Νέες Τάσεις στην Εκπαιδευτική Τεχνολογία. Εποικοδομητισμός και σύγχρονα περιβάλλοντα μάθησης*, σελ. 129-132. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- ❑ **Φραγκάκη, Μ., (2007)**, *Ηλεκτρονικές Κοινότητες Μάθησης*. Παρουσίαση στα πλαίσια της Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών στη Χρήση και Αξιοποίηση των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική Διδακτική Διαδικασία. ΠΑΚΕ Αθήνας.